

Asia: VN/1072/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto-, koulutus- ja tutkintorekistereistä annetun lain, julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain 13 §:n ja valtakunnallisesta osaamistietovarann

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

AEO (Ammatilliset erityisopettajat ry) pitää lakimuutoksen kokonaisuutta pääosin kannatettavana. AEO kannattaa lain tarkoitusta koskevaa lisäystä (1 §) sekä oppijanumeron käytön laajentamista (3 §), sillä tiedon sujuva siirtyminen nivelvaiheissa tukee tuen jatkuvuutta, koulutuspolun eheyttä ja vähentää katkoksia opiskelussa.

Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen uudistuessa ammatillisen erityisopettajan rooli korostuu tuen mahdollistajana, koordinoijana ja pedagogisena asiantuntijana. Jotta opiskelijan oikeus saamaansa tukeen toteutuu yhdenvertaisesti, on myös tuen tarpeita, toteutumista ja tukipäätöksiä koskevaa tietoa seurattava ja sen siirryttävä tarkoituksenmukaisesti koulutuspolun eri vaiheissa. Mikäli tieto jää puutteelliseksi tai hajanaiseksi, tukea tarvitsevien opiskelijoiden tilanne sekä ammatillisen erityisopettajan työn vaikuttavuus jäävät seurannassa näkymättömiksi, mikä heikentää mahdollisuuksia arvioida tuen toteutumista ja kehittää järjestelmää tietoon perustuen.

AEO korostaa, että rekistereiden ja tietovarantojen tulee kuvata oppijan tilannetta myös oppimisen tuen näkökulmasta, ei pelkästään suoritusten, hakeutumisen tai opiskeluoikeuden perusteella. Samalla oppimisen tukea koskevien tietojen keräämisessä ja käsittelyssä on varmistettava niiden eettinen, tietosuojaan huomioiva ja tarkoituksenmukainen käyttö.

AEO kannattaa tietovarannon käyttötarkoituksen laajentamista (4 §), mutta esittää, että perusteluissa täsmennetään kansallisen seurannan kannalta välttämättömät tallennettavat tiedot. Henkilötasoisien tietojen kerääminen on perusteltua esimerkiksi koulutuksellisen yhdenvertaisuuden ja opiskelijoiden oikeuksien toteutumisen seurannassa. AEO pitää tärkeänä, että tietoa ammatillisen koulutuksen erityisen tuen päätöksistä kerätään jatkossakin, joko osana tätä tietovarantoa tai muulla tavoin.

Tärkeintä on varmistaa, että opiskelijan oikeus erityiseen tukeen sekä ammatillisen erityisopettajan mahdollistama erityinen tuki näkyvät myös kansallisessa tiedonkeruussa ja seurannassa. Tämä luo

edellytykset tuen vaikuttavuuden arvioinnille, koulutuksellisen yhdenvertaisuuden vahvistamiselle ja tuen jatkuvuuden turvaamiselle koko koulutuspolun ajan.

Pynnönen Päivi
AEO